

EMIL BJÖRNSSON, SIGRÚN KRISTÍN MAGNÚSDÓTTIR

AÐ BREYTA LÍFI FÓLKS!

Emil Björnsson

Það er glampandi sól og blíða, haustlitirnir skarta sínu fegursta, litrófið spannar næstum allan skalann hér á suðvesturhorninu þegar ég tek upp tólið til þess að ræða við Emil Björnsson, námsráðgjafa hjá Þekkingarneti Austurlands, áður Fræðsluneti Austurlands, um námsráðgjöf fyrir fullorðin fólk. En hjá Fræðslunetinu hefur námsráðgjöf fyrir fullorðna verið sinnt um árabil. Emil svarar og er hress að vanda en segir aðspurður að það sé skítaveður fyrir austan, norðanhraglandi og vart hundi út sigandi. „Hefði þetta verið fyrr á öldum þá hefði fólk orðið úti á ferðum á milli fjarða.“

Emil hafði nokkru fyrr tekið beiðni minni um viðtal fyrir Gátt góðfúslega og eftir að hafa skipst á upplýsingum um veður, gróðurfar og mannlíf almennt beinist talið að símenntunarmiðstöðinni fyrir austan. Ég byrja viðtalið af alvöru á því að spyrja hann hvenær Fræðslunetið hafi verið stofnað?

„Fræðslunet Austurlands var stofnað í nóvember 1998 og markmið með stofnun þess var að efla menntun og þar með atvinnu og styrkja byggð á Austurlandi en það má segja að á þessum árum var mjög að styrkjast krafa fólks á landsbyggðinni um aukið aðgengi að menntun,“ segir Emil.

Hverjir voru það sem stóðu fyrir stofnuninni?

Emil segir aðdragandann að stofnun FNA hafa verið áhuga sveitarstjórnarmanna, þingmanna og almennings á Austurlandi á að efla tækifæri til háskólamenntunar þar. Til að undirbúa þetta mál hafi verið skipuð svokölluð háskólanefnd SSA (Sambands sveitarfélaga í Austurlandskjördæmi). Nefndin hafi gert könnun á þörf fyrir fræðslu og menntun á Austurlandi og niðurstaða þeirrar könnunar hafi m.a. verið að einnig væri þörf á að stórauka tækifæri fólks til símenntunar til að takast á við breytingar sem voru að eiga sér stað í atvinnuháttum á svæðinu. FNA var stofnað sem samstarfsverkefni flestra háskóla í landinu,

samtaka launþega, Atvinnuþróunarfélags Austurlands, SSA og um 20 fyrirtækja og stofnana þannig að strax við upphaf stofnunar FNA var símenntun og miðlun fjarnáms á háskólastigi sinnt jöfnum höndum. Síðastliðið vor (2006) var síðan stofnað nýtt félag á grunni FNA sem er Þekkingarnet Austurlands (ÞNA). Ástæðan fyrir þessari breytingu er aukin verkefni sem tengjast rannsóknum á Austurlandi þannig að verkefni ÞNA eru rannsóknir, símenntun og miðlun háskólanáms.“

Hvað kom til að þangað var ráðinn námsráðgjafi?

„Ég ákvað að hætta sem framkvæmdastjóri FNA vorið 2003. Þá ákvað stjórn félagsins að bæta við starfsmanni til þess að sinna fyrst og fremst ráðgjöf til fyrirtækja og einstaklinga. Mér leist vel á starfið og var ráðinn í það enda var ég kominn í fjarnám í náms- og starfsráðgjöf við HÍ á þeim tíma.“

Varst þú ekki fyrsti ráðgjafinn sem tók til starfa við símenntunarmiðstöð?

„Eftir því sem ég best veit þá var ég fyrsti ráðgjafinn sem slíkur í starfi hjá fræðslumiðstöð utan höfuðborgarsvæðisins. Þegar ég hóf störf sem ráðgjafi hjá FNA voru starfandi ráðgjafar hjá Mími – símenntun og þar fékk ég að vera í starfsþjálfun á námsárum mínum í náms- og starfsráðgjöf en hana tók ég í fjarnámi. Ég var mjög ánægður með að fá tækifæri til að vera í starfsþjálfun hjá símenntunarmiðstöð í stað þess að vera í almenna skólakerfinu sem ég þekkti orðið býsna vel eftir áratugastarf á þeim vettvangi. Það var „mitt fólk“ ef svo má segja sem voru viðskiptavinir Mímis sem og FNA/ÞNA, þ.e. fullorðin fólk sem var að afla sér menntunar og fræðslu, oft eftir langa fjarveru frá skólabekk.“

Hvernig hefur það helst gagnast?

„Það að starfa við símenntunarmiðstöð eins og ég geri er í veigamiklum atriðum frábrugðið því að starfa í hinu almenna skólakerfi. Verkefni miðstöðvanna eru yfirleitt mjög sveigjanleg og háð því hverju einstaklingar og fyrirtæki á svæðinu sækjast eftir. Það má skilgreina markhópa okkar þannig að til okkar leitar fólk í fjarnámi við hina ýmsu

háskóla, fólk sem er að sækja símenntun og fólk í leit að styttri starfsmenntun. Það er engin sjálfvirkni í því hverjir leita til okkar og því verðum við að vera mjög sýnileg og dugleg að kynna og bjóða þjónustu okkar. Viðfangsefnin eru einnig mjög fjölbreytt og af margvíslegum toga.

Fyrir fyrirtækin þá sinnum við námskynningum og markaðssetningu á námi, veitum jafnt almennum starfsmönnum upplýsingar um námskeið og réttindanám sem og væntanlegum háskólanemum ráðgjöf um námsleiðir. Þá sinnum við einnig ráðgjöf til fyrirtækja og stofnana um nám og framkvæmum greiningu á menntunarþörf með Markviss-tólinu. aðferðafræði sem nefnist Markviss (Markviss uppbygging starfsfólks).

Hvað varðar persónulega ráðgjöf þá snýst hún helst um námsvandamál, prófkvíða og frestunaráttu en einnig um tímastjórnun, ráðgjöf í persónulegum vandamálum (vísun) sem og námsaðstoð og upplýsingagjöf um styrki o.fl.

Þekkingarnetið stýrir umfangsmiklu námskeiðahaldi um starfsframa, sjálfsefningu, samskipti, viðtalstækni svo að eitthvað sé talið. Þá ber einnig að nefna námskeið eins og: Hér stend ég – hvert stefni ég? og Námstækni – próftökutækni – prófkvíðanámskeið. Og er það gjarnan verkefni námsráðgjafa að leiðbeina á þessum námskeiðum.

Emil deilir reynslu sinni á námsráðgjöfinni gjarnan með okkur, hann heldur áfram:

„Ég upplifði bæði jákvæð og neikvæð viðhorf gagnvart því að FNA á sínum tíma ákvað að ráða náms- og starfsráðgjafa til að vinna með fullorðnu fólk og fyrirtækjum. Sumum fannst þetta óþarfi, fullorðið fólk ætti að hafa þroska og einurð til að ákveða hvað það langar að gera með líf sitt, hvort það vill læra og þá hvað og hvernig. En reynslan hefur sannað að mínu mati að þetta var skynsamleg ákvörðun og nú eru allar miðstöðvar innan Kvasis, samtaka símenntunarmiðstöðva á Íslandi, að ráða náms- og starfsráðgjafa með öflugum stuðningi Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins. Reynsla og þekking hefur leitt í ljós að ráðgjöf og stuðningur við fullorðið fólk og fjarnema er mikilvæg forsenda þess að því farnist vel í námi.“

Aðspurður um hvert meginhlutverk námsráðgjafar sé svarar hann að bragði:

„Einn aðalþátturinn í mínu starfi er að vinna með fyrirtækjum og stofnunum að skipulagi fræðslustarfs. Þá beiti ég gjarnan aðferð sem nefnist Markviss uppbygging starfsfólks. Hún felst í því að vinna náið með almennu starfsfólki og stjórnendum fyrirtækis að skipulagi fræðslu fyrir starfsfólk. Það gefur fræðsluáætlunum aukið

gildi að vinna þannig beint með almennum starfsmönnum, fræðsluáætlunin er ekki síður sniðin að þeirra óskum og þörfum en ekki einungis að þörfum fyrirtækisins. Markviss-aðferðafræðin er ekkert annað en námsráðgjöf sem veitt er með sérstökum hætti og reynslan almennt mjög góð.“

Áður en ég sleppi Emil þá spyr ég hann hvað sé honum eftirminnilegast úr starfinu eða hvað sé mikilvægast fyrir hann sjálfan?

Hann svarar að bragði: „Mín tilfinning er sú að fólk kunni vel að meta ráðgjöf og aðstoð og sé þakklátt fyrir þá þjónustu sem miðstöðvarnar veita í auknum mæli. Ég minnst þess sérstaklega að kona af erlendum uppruna kom til mín sl. vor en hún hafði verið á námskeiði í gerð ferilskrár og tók síðan áhugasviðspróf sem leiddi greinilega í ljós að hún hafði eiginleika sem bentu til að henni hentaði vel að vinna með börnum. Hún tók það stóra stökk í lífinu að skipta um starf, hætta í fiskinum og fara að vinna í leikskóla. Þegar ég hitti hana á námskynningu í vor þá gaf hún sig á tal við mig, ánægð í bragði og sagði: „Þú hefur breytt lífi mínu.“

Það hljóta að vera lokaorðin í viðtali við námsráðgjafa – að hann fékk frá einstaklingi fyrstu einkunn fyrir veitta ráðgjöf.

Viðtal við Emil Björnsson, námsráðgjafa hjá Þekkingarneti Austurlands. Tekið af Sigrúnu Kr. Magnúsdóttur

Umdæmi þNA